

ที่ มท 0313.6/ว 2573

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอัษฎางค์ กท 10200

15 สิงหาคม 2540

เรื่อง แนวทางปฏิบัติเมื่อเกิดกรณีเงินขาดบัญชี หรือมีการทุจริตทางการเงินของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด

- อ้างถึง
1. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0312/ว. 1031 ลงวันที่ 19 กันยายน 2521
 2. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0309/ว. 126 ลงวันที่ 31 มกราคม 2522
 3. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0312/ว. 1045 ลงวันที่ 7 พฤษภาคม 2535
 4. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0318/ว. 3556 ลงวันที่ 2 พฤศจิกายน 2538
 5. หนังสือกรมการปกครอง ด่วนที่สุด ที่ มท 0302/ว 1486 ลงวันที่ 14 มิถุนายน 2539
 6. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0313.6/ว. 2092 ลงวันที่ 1 กรกฎาคม 2540

ตามที่กระทรวงมหาดไทยสั่งการให้หน่วยบริหารราชการส่วนท้องถิ่น และสภาตำบลถือปฏิบัติเมื่อเกิดกรณีทุจริตการเงิน หรือเจ้าหน้าที่ทุจริต และหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ตามหนังสือที่อ้างถึงหมายเลข 1-4 นั้น

เนื่องจากคณะรัฐมนตรีได้มีมติให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นหน่วยงานกลางเร่งรัดการดำเนินการของหน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐ กรณีเกิดการทุจริตทางการเงินซึ่งรวมถึงหน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่นด้วย โดยกรมการปกครองได้แจ้งให้ทราบและถือปฏิบัติตามแล้วตามหนังสือที่อ้างถึงหมายเลข 5 เรื่อง การดำเนินการเร่งรัดติดตาม กรณีเงินของกระทรวง ทบวง กรม เทศบาล สุขาภิบาล และรัฐวิสาหกิจ ขาดบัญชี หรือเจ้าหน้าที่ทุจริต ประกอบกับเพื่อให้แนวทางปฏิบัติเมื่อเกิดกรณีเงินขาดบัญชี หรือมีการทุจริตทางการเงินของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นเป็นไปโดยถูกต้องเรียบร้อยและไม่เกิดความสับสน กระทรวงมหาดไทยจึงยกเลิกหนังสือที่อ้างถึงหมายเลข 1-3 ส่วนหมายเลข 4 ให้ยกเลิกบังคับใช้กับองค์การบริหารส่วนตำบล และให้คงใช้บังคับเฉพาะสภาตำบลเท่านั้น จึงเรียนมาเพื่อแจ้งให้หน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นทุกหน่วย คือเทศบาลเมืองพัทยา สุขาภิบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด และองค์การบริหารราชการส่วนตำบลถือปฏิบัติเพิ่มเติมดังนี้

1. เมื่อเกิดกรณีเงินขาดบัญชี หรือเจ้าหน้าที่ทุจริต ที่ตรวจพบโดยการตรวจสอบภายในของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นที่เสียหายโดยตรง ให้หน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นนั้นแจ้งกระทรวงมหาดไทย และสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคทราบโดยตรงทันที พร้อมกับแจ้งจังหวัดทราบด้วย

2. ให้นำหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ดำเนินการทั้งทางแพ่ง ทางอาญา และทางวินัยไปพร้อมกัน ให้สมควรแก่เหตุโดยเร็ว และให้ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง โดยเคร่งครัด

3. การดำเนินการทางการแพ่ง ให้ดำเนินการตามหนังสือกระทรวงมหาดไทยที่อ้างถึงหมายเลข 6 เรื่อง หลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น

สำหรับกรณีเงินขาดบัญชี หรือ เจ้าหน้าที่ทุจริต ที่ตรวจพบโดยสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินซึ่งเป็นการตรวจสอบภายนอก และกรณีนั้นได้มีการชี้มูลความผิดแล้ว ให้หน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นที่เสียหายเร่งรัดการดำเนินการทั้งทางแพ่ง ทางอาญา และทางวินัย โดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนหาข้อเท็จจริงอีก เพื่อป้องกันความเสียหายแก่ทางราชการอันอาจเกิดขึ้นเนื่องจากคดีขาดอายุความ และอื่น ๆ

4. การดำเนินการทางวินัย ให้พิจารณาทางวินัยแก่ผู้กระทำผิด ผู้บังคับบัญชา และผู้เกี่ยวข้องตามควรแก่กรณีและให้ถือปฏิบัติตามระเบียบ คำสั่ง หรือหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้องโดยเคร่งครัดโดยเฉพาะกรณีเงินขาดบัญชี หรือเจ้าหน้าที่ทุจริต เกิดขึ้นเนื่องจากผู้เกี่ยวข้อง หรือผู้บังคับบัญชาปล่อยปละละเลย ให้มีการพิจารณาโทษผู้ที่เกี่ยวข้อง และผู้บังคับบัญชาด้วยทุกครั้ง

5. ในการดำเนินการทางอาญา ห้ามนำสำนวนการสอบสวนพิจารณาโทษทางวินัยมาวินิจฉัยเพื่อไม่ให้ดำเนินคดีอาญาแก่ผู้กระทำผิดแต่เพียงอย่างเดียว แต่ให้พิจารณาพยานบุคคล พยานพฤติเหตุแวดล้อม และพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ประกอบด้วย และให้หัวหน้าฝ่ายบริหารของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น หรือผู้รับมอบอำนาจไปร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนเพื่อดำเนินคดีแก่ผู้กระทำผิดอย่าให้คดีขาดอายุความ พร้อมทั้งติดตามผลคดี และส่งตัวผู้กระทำผิดให้พนักงานสอบสวนดำเนินคดีด้วย

6. การรายงานผลดำเนินการ ให้จังหวัดรายงานกระทรวงมหาดไทยทราบทุก 6 เดือน

จึงเรียนมาเพื่อแจ้งหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นภายในเขตจังหวัดทราบและถือปฏิบัติโดยเคร่งครัด

ขอแสดงความนับถือ

(นายสวัสดิ์ สงสัมพันธ์)

รองปลัดกระทรวง ปฏิบัติราชการแทน

ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมการปกครอง

สำนักบริหารราชการส่วนท้องถิ่น

โทร. (02) 2432193, 2414588

โทรสาร (02) 2415646

ที่ นร 1308/ว.2242

ร. 27 ส.ค. 2541

กระทรวงมหาดไทย
เลขที่ 413217
วันที่ 26 ส.ค. 2541
สำนักนายกรัฐมนตรี
โทร
ทำเนียบรัฐบาล กทม. 10300

24 มีนาคม 2541

เรื่อง แนวทางการแก้ไขปัญหาคณะรัฐมนตรีหรือเจ้าหน้าที่ทุจริต

เรียน ยอติธรรมการปกครอง

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. สำเนาหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 02 ลงวันที่ 24 เมษายน 2539
2. สำเนาหนังสือสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ นร 13087418 ลงวันที่ 20 มกราคม 2541

สำนักบริหารการเลือกตั้ง
เลขที่ 1350 227
วันที่ 69 20 ส.ค. 2541
1351

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 16 เมษายน 2539 เห็นชอบให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นหน่วยงานกลางทำหน้าที่เร่งรัด ติดตามการดำเนินงานของกระทรวง ทบวง กรม เทศบาล สุขาภิบาล และรัฐวิสาหกิจที่มีกรณีเงินขาดบัญชีหรือเจ้าหน้าที่ทุจริตเกิดขึ้น โดยมีแนวทางปฏิบัติตามที่กระทรวงการคลังเสนอ ซึ่งได้กำหนดให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีรายงานผลการดำเนินงานในเรื่องดังกล่าว ให้นายกรัฐมนตรีทราบโดยต่อเนื่องทุก 6 เดือน (รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย 1.)

ในการนี้ สำนักนายกรัฐมนตรีได้เสนอรายงานผลการเร่งรัดติดตามฯ สำหรับช่วง 6 เดือนแรกของปีงบประมาณ พ.ศ. 2540 (ตุลาคม 2539 - มีนาคม 2540) โดยสรุปข้อสังเกตต่างๆ กราบเรียนนายกรัฐมนตรี แล้วเห็นชอบให้แจ้งกระทรวงการคลัง สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน สำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงาน ป.ป.ป. และกรมตำรวจ รับข้อสังเกตไปพิจารณาเพื่อกำหนดแนวทางการปฏิบัติที่เหมาะสมร่วมกัน ซึ่งผลจากการหารือร่วมกันของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดังกล่าว เมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2540 ได้ข้อสรุปในการแก้ไขปัญหาคณะรัฐมนตรีหรือเจ้าหน้าที่ทุจริต ซึ่งได้นำกราบเรียนนายกรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 20 มกราคม 2541 พิจารณาแล้วเห็นชอบให้หน่วยงานที่มีกรณีเงินขาดบัญชีหรือเจ้าหน้าที่ทุจริตเกิดขึ้นและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการดังนี้

1. ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาดำเนินการให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 16 เมษายน 2539 เรื่อง การดำเนินงานเร่งรัดติดตามการดำเนินงานของกระทรวง ทบวง กรม เทศบาล สุขาภิบาล และรัฐวิสาหกิจขาดบัญชีหรือเจ้าหน้าที่ทุจริต โดยเร่งรัด

2. ให้นำหน่วยงานที่เสียหายแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญ (ผู้ตรวจสอบภายใน) และหรือขอความร่วมมือให้เจ้าหน้าที่ตรวจเงินแผ่นดิน เป็นตัวแทนร่วมในการร้องทุกข์ เพื่อทำหน้าที่ประสานงานให้ข้อมูล ข้อสังเกตหรือคำแนะนำกับพนักงานสอบสวนเพื่อความถูกต้อง รวดเร็วในการพิจารณาคดี

3. ให้นำหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องพิจารณาแก้ไข ปรับปรุงการปฏิบัติงานในเรื่องดังกล่าวให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องทั้งทางแพ่ง ทางอาญา และทางวินัย โดยเคร่งครัด รวดเร็ว และมีการประสานงานที่ดี โดยเฉพาะการดำเนินการในทางอาญา เพื่อประโยชน์ในการรวบรวมพยานหลักฐาน และอื่น ๆ

(รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย 2.)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นางชอโกทัย สิงคาลวณิช)

รัฐมนตรีกระทรวงราชการสำนักนายกรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน
ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักตรวจราชการ

โทร.2819975

โทรสาร 2803293

คำอธิบายความ "กรณีเงินขาดบัญชีหรือเจ้าหน้าที่ทุจริต"

ประกอบมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 18 เมษายน 2539

เรื่อง

"การดำเนินการเร่งรัด ติดตามกรณีเงินของกระทรวง ทบวง กรม เทศบาล สุขาภิบาล และรัฐวิสาหกิจขาดบัญชี หรือเจ้าหน้าที่ทุจริต"

"โดยที่มติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับเรื่องการดำเนินการเร่งรัด ติดตาม กรณีเงินของกระทรวง ทบวง กรม เทศบาล สุขาภิบาล และรัฐวิสาหกิจ ขาดบัญชี หรือเจ้าหน้าที่ทุจริต อ้างตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0218/ว 69 ลงวันที่ 24 เมษายน 2539 นั้น มีความมุ่งหมายให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นหน่วยงานกลาง ทำหน้าที่เร่งรัด ติดตาม ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐที่เกิดกรณีเงินขาดบัญชี หรือเจ้าหน้าที่ทุจริต ให้ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องโดยเคร่งครัด ทั้งทางแพ่ง ทางอาญา และทางวินัย เพื่อให้มีการชดใช้เงินคืน หรือให้มีการดำเนินการทางแพ่ง ทางอาญา และทางวินัย ให้สมควรแก่เหตุโดยเร็ว ซึ่งโดยความมุ่งหมายดังกล่าว กรณีเงินขาดบัญชีหรือเจ้าหน้าที่ทุจริต จึงหมายรวมถึงกรณีการรับจ่ายเงิน การเก็บรักษา การใช้จ่ายเงิน หรือทรัพย์สินอื่นของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ หรือที่อยู่ในความรับผิดชอบของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ รวมถึงกรณีเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีอากร ค่าธรรมเนียม และรายได้อื่นของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ ที่ไม่เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือมติคณะรัฐมนตรี หรือข้าราชการ ลูกจ้าง หรือพนักงาน กระทำการอันเป็นการละเมิดหรือผิดกฎหมาย เกี่ยวกับเงินหรือทรัพย์สินอื่นของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ"

บันทึกข้อความ ที่ 5 กษว/ว. 15.20

ส่วนราชการ.....สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี สำนักงานตรวจราชการ โทร. 2819975

ที่ นร 1308/ 418 วันที่ 10 มกราคม 2541

เรื่อง สรุปแนวทางการแก้ไขปัญหากรณีหน่วยงานของรัฐมีเงินขาดบัญชีหรือเจ้าหน้าที่ทุจริต

กราบเรียน นายกรัฐมนตรี ผ่านรองนายกรัฐมนตรี (นายพิชัย รัตตกุล)
และรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (คุณหญิงสุพัตรา มาศดิตถ์)

1. เรื่องเดิม

1.1 สืบเนื่องจากการที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติ เมื่อวันที่ 16 เมษายน 2539 เห็นชอบให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นหน่วยงานกลางทำหน้าที่เร่งรัด ติดตามการดำเนินงานของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐที่มีกรณีเงินขาดบัญชีหรือเจ้าหน้าที่ทุจริตเกิดขึ้น โดยมีแนวทางปฏิบัติตามที่กระทรวงการคลังเสนอ ซึ่งได้กำหนดให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี รายงานผลการดำเนินงานในเรื่องดังกล่าว ให้นายกรัฐมนตรีทราบโดยต่อเนื่องทุก 6 เดือนด้วย (เอกสารแนบ 1)

1.2 ในการเสนอรายงานผลการเร่งรัด ติดตามมา ในช่วง 6 เดือนแรกของปีงบประมาณ พ.ศ. 2540 (ตุลาคม - มีนาคม 2540) สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้สรุปข้อสังเกตต่าง ๆ กราบเรียนนายกรัฐมนตรี แล้วมีคำสั่งเห็นชอบให้แจ้งกระทรวงการคลัง สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน สำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงาน ป.ป.ป. และกรมตำรวจ รับข้อสังเกตไปพิจารณาเพื่อกำหนดแนวทางปฏิบัติที่เหมาะสมร่วมกัน (เอกสารแนบ 2)

2. การดำเนินงาน

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้แจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามข้อ 1.2 ให้ส่งผู้แทนเข้าร่วมเป็นคณะทำงาน เพื่อพิจารณากำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหากรณีหน่วยงานของรัฐมีเงินขาดบัญชีหรือเจ้าหน้าที่ทุจริต ตามคำสั่งของนายกรัฐมนตรีดังกล่าว และได้เชิญประชุมเมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2540 ผลจากการหารือร่วมกันได้ข้อสรุปดังนี้

ปัญหาที่ 1 หน่วยงานของรัฐที่มีกรณีเงินขาดบัญชี หรือเจ้าหน้าที่ทุจริตไม่แจ้ง
เรื่องที่ตรวจพบมายังสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี หรือแจ้งผลการดำเนินการล่าช้า หรือไม่มีการแจ้งผล หรือหลีกเลี่ยงไม่มีการดำเนินการทางอาญากับผู้กระทำผิด

แนวทางแก้ไข

(1) ให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีทบทวนมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 16 เมษายน 2539 ไปยังหน่วยงานต่าง ๆ อีกครั้งหนึ่ง

(2) ให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีทำการประชาสัมพันธ์เรื่องดังกล่าว โดยใช้สื่อวิทยุและโทรทัศน์ของกรมประชาสัมพันธ์และองค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย เพื่อให้หน่วยงานต่าง ๆ ได้รับทราบอย่างทั่วถึง

(3) ให้แต่ละหน่วยงานตามข้อ 1.2 แต่งตั้งเจ้าหน้าที่เพื่อประสานงานหรือ แลกเปลี่ยนข้อมูล ในเรื่องนี้ เพื่อให้ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่เสนอผู้บังคับบัญชาเป็นไปตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริง

ปัญหาที่ 2 จากการเร่งรัด ติดตามผลของสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี พบว่า การดำเนินการทางอาญาของหน่วยงานที่เสียหายมักจะปรากฏผลว่า ผู้ถูกกล่าวหาไม่มีความผิด หรือไม่ถูกลงโทษ หรือกรณีกล่าวหาผู้บังคับบัญชาระดับสูง หรือกรณีที่มีการตรวจพบความเสียหาย เป็นเงินจำนวนมาก ซึ่งผลที่สุดมักจะปรากฏว่ากรณีนั้น ๆ ไม่เกิดความเสียหายและสิ่งยุติเรื่อง

แนวทางแก้ไข

(1) ให้หน่วยงานที่เสียหายแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญ (ผู้ตรวจสอบภายใน) และหรือ ขอความร่วมมือให้เจ้าหน้าที่ตรวจเงินแผ่นดิน เป็นตัวแทนร่วมในการแจ้งความร้องทุกข์ เพื่อทำหน้าที่ประสานงาน ให้ข้อมูล ข้อสังเกตหรือคำแนะนำกับพนักงานสอบสวนเพื่อความถูกต้อง รวดเร็วในการ พิจารณาคดี

(2) ขอความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้มีการแก้ไขปรับปรุงการปฏิบัติงาน ทั้งระบบ ทั้งขั้นตอนการตรวจสอบ การพิจารณาของหน่วยงานที่เสียหาย และขั้นตอนต่าง ๆ ในการ ดำเนินการทางอาญาให้เป็นไปโดยเคร่งครัด รวดเร็ว และมีการประสานงานที่ดี เพื่อประโยชน์ในการ รวบรวมพยานหลักฐานและอื่น ๆ

มาตรการเสริมในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวข้างต้น ควรให้มีการจัดสัมมนาสร้างความเข้าใจในการดำเนินการใช้จ่ายเงินแผ่นดินอย่างถูกต้องให้แก่หัวหน้าหน่วยงานต่าง ๆ ของรัฐใน ส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น ตามแนวทางที่ได้ดำเนินการในปีก่อน แต่เนื่องจากขณะนี้มีปัญหาในเรื่อง งบประมาณ จึงควรชะลอการจัดสัมมนาไปก่อน และในขั้นนี้ ให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โดยความร่วมมือของหน่วยงานทั้ง 6 ที่เกี่ยวข้องจัดส่งเอกสารข้อมูลต่าง ๆ ที่หัวหน้าหน่วยงานของรัฐ ควรรู้เกี่ยวกับเรื่องการใช้จ่ายเงินแผ่นดินไปให้ทราบอย่างค่อเนื่อง และเมื่อสถานการณ์ทางการเงินของประเทศคลี่คลายลง ควรให้มีการสัมมนาในเรื่องดังกล่าวต่อไป

การทบทวนแนวทางการปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 16 เมษายน 2539
เรื่อง การดำเนินการเร่งรัด ติดตาม กรณีเงินของกระทรวง ทบวง กรม เทศบาล สุขาภิบาล และรัฐวิสาหกิจขาดบัญชีหรือเจ้าหน้าที่ทุจริต ให้มีการติดตามผลการจัดทำกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เช่น กฎหมายว่าด้วยคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน และคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต แห่งชาติ เมื่อได้มีการประกาศใช้แล้ว ให้ปรับปรุงมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว โดยจัดทำในรูปของระเบียบ สำนักนายกรัฐมนตรี ในระหว่างนี้ขอให้คณะทำงานฯ รวบรวมกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และมติ

ที่ นร 1205/ว 4349

สำนักนายกรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กทม. 10300

9 พฤษภาคม 2539

เรื่อง การดำเนินการเร่งรัดติดตาม กรณีเงินของกระทรวง ทบวง กรม เทศบาล สุขาภิบาล
และรัฐวิสาหกิจขาดบัญชี หรือเจ้าหน้าที่ทุจริต

เรียน ปลัดกระทรวงมหาดไทย

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0216/ว 69

ลงวันที่ 24 เมษายน 2539

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้มีมติในคราวประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ 16 เมษายน 2539 เห็นชอบให้สำนักงาน
ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเป็นหน่วยงานกลาง ทำหน้าที่เร่งรัด ติดตามการดำเนินการของหน่วยราชการ
และรัฐวิสาหกิจในการทุจริตทางการเงิน โดยมีแนวทางปฏิบัติงานในการเร่งรัดการดำเนินการของหน่วย
ราชการ และรัฐวิสาหกิจในการทุจริตทางการเงิน ตามที่กระทรวงการคลังเสนอ ดังความละเอียดปรากฏ
ตามเอกสารที่ส่งมาด้วย

เพื่อให้มีการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว สำนักนายกรัฐมนตรีใคร่ขอความร่วมมือ
ให้ท่านกำชับไปยังทุกหน่วยราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐที่อยู่ในสังกัดของท่าน ดำเนินการ
ให้เป็นไปตามแนวทางการปฏิบัติงานในการเร่งรัดการดำเนินการของหน่วยราชการ รัฐวิสาหกิจ ในการ
ทุจริตทางการเงิน ที่แนบท้ายมติคณะรัฐมนตรีในส่วนที่เกี่ยวข้องตามข้อ 3.2 และข้อ 4 โดยเคร่งครัดด้วย
จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และขอได้โปรดดำเนินการต่อไปด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุทธิชัย เสียงชัยยศ)

รองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน

ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

กองตรวจและสืบสวน

โทร. 2816159

โทรสาร 2803293

ที่ นร 0216/ว 69

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กท 10300

24 เมษายน 2539

เรื่อง การดำเนินการเร่งรัดติดตาม กรณีเงินของกระทรวง ทบวง กรม เทศบาล สุขาภิบาล
และรัฐวิสาหกิจขาดบัญชี หรือเจ้าหน้าที่ทุจริต

เรียน ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

- อ้างถึง 1. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ สร 0403/ว.89 ลงวันที่ 30 ตุลาคม 2512
2. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0205/ว 16 ลงวันที่ 28 มกราคม 2536

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค 0512.5/7227 ลงวันที่ 6 มีนาคม 2539

ตามที่ได้แจ้งมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับเรื่องเงินของกระทรวง ทบวง กรม เทศบาล สุขาภิบาล และ
รัฐวิสาหกิจขาดบัญชี หรือเจ้าหน้าที่ทุจริต และเรื่องการปรับปรุง แก้ไขมติคณะรัฐมนตรีเรื่องการทุจริต
เกี่ยวกับการเงิน มาเพื่อทราบและถือปฏิบัติ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

บัดนี้ กระทรวงการคลังได้เสนอเรื่อง การดำเนินการเร่งรัดติดตาม กรณีเงินของกระทรวง ทบวง กรม
เทศบาล สุขาภิบาล และรัฐวิสาหกิจขาดบัญชี หรือเจ้าหน้าที่ทุจริต ซึ่งสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
และสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินได้พิจารณาเห็นชอบด้วยแล้วมาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา ความละเอียดปรากฏ
ตามสิ่งที่ส่งมาด้วยนี้

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ 16 เมษายน 2539 ลงมติเห็นชอบให้สำนักงานปลัด
สำนักนายกรัฐมนตรีเป็นหน่วยงานกลางเร่งรัดการดำเนินการของหน่วยงานราชการและรัฐ-
วิสาหกิจในการทุจริตทางการเงิน โดยมีแนวทางปฏิบัติงานในการเร่งรัดการดำเนินการของหน่วย
ราชการและรัฐวิสาหกิจในการทุจริตทางการเงิน ตามที่กระทรวงการคลังเสนอ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และขอได้โปรดแจ้งให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจในสังกัดทราบและ
ถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิษณุ เครืองาม)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สำนักบริหารงานสารสนเทศ

โทร. 2801446 โทรสาร 2824045

ด่วนที่สุด

ที่ กค 0526.5/7227

กระทรวงการคลัง

ถนนพระราม 6 กท 10400

6 มีนาคม 2539

เรื่อง การดำเนินการเร่งรัดติดตาม กรณีเงินของกระทรวง ทบวง กรม เทศบาล สุขาภิบาล และ
รัฐวิสาหกิจขาดบัญชี หรือเจ้าหน้าที่ทุจริต

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 1205/1191 ลงวันที่ 28 มกราคม 2536

สิ่งที่ส่งมาด้วย แนวทางปฏิบัติงานในการเร่งรัดการดำเนินการของหน่วยราชการ และรัฐวิสาหกิจใน
การทุจริตทางการเงิน จำนวน 1 ชุด

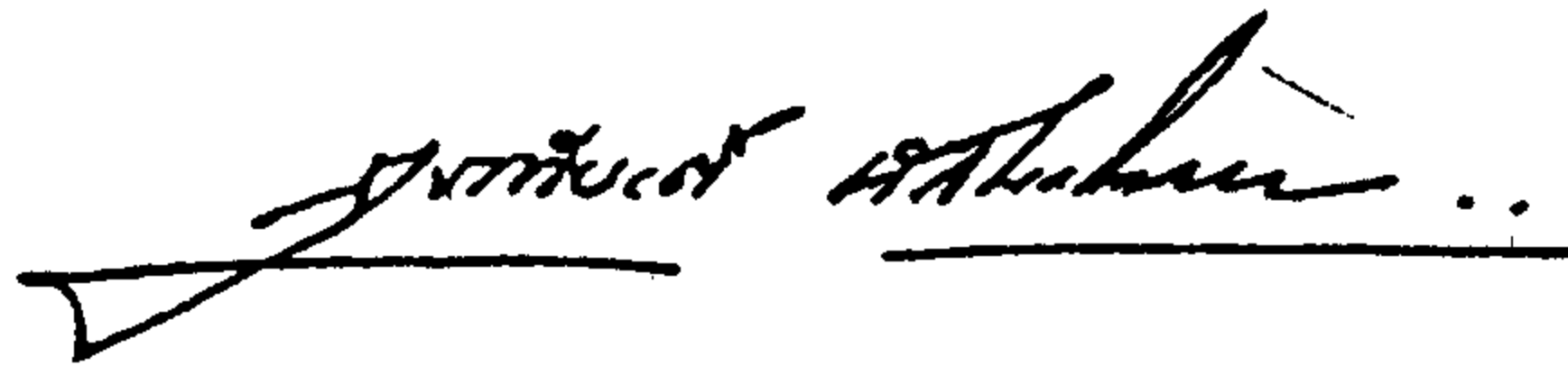
ตามที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 26 มกราคม 2536 เรื่องการปรับปรุงแก้ไขมติคณะรัฐมนตรี
เรื่องการทุจริตเกี่ยวกับการเงิน โดยให้ยกเลิกมติคณะรัฐมนตรีซึ่งกำหนดวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการเงินไว้ในระเบียบ
กระทรวงการคลังแล้ว และเข้าช้อนกับกฎหมายหรือระเบียบที่กำหนดเป็นเฉพาะแล้ว รวมจำนวน 30 ฉบับ
และให้คงมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับเรื่องนี้ไว้ 2 ฉบับ ตามที่กระทรวงการคลังเสนอ นั้น

กระทรวงการคลังพิจารณาแล้ว ขอเรียนดังนี้

1. เนื่องจากสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีมีหนังสือแจ้งว่า การยกเลิกมติคณะ
รัฐมนตรีเมื่อวันที่ 21 ตุลาคม 2512 โดยข้อเท็จจริงแล้วส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจที่เสียหาย
ก็ยังปล่อยปละละเลย มิได้เร่งรัดการดำเนินการให้เสร็จสิ้นไปโดยเร็วตามที่คาดหวังได้ หาก
ไม่มีหน่วยงานกลางที่ทำหน้าที่ในการเร่งรัดติดตามดังที่เคยปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่
21 ตุลาคม 2512 แล้ว ก็จะไม่เกิดดุลยของการตรวจสอบติดตาม กรณีเงินขาดบัญชีเกิดขึ้นก็จะไม่ได้รับ
การเอาใจใส่อย่างจริงจัง มาตรการต่าง ๆ ที่กำหนดขึ้นเพื่อป้องกันการทุจริตเกี่ยวกับการเงินและการ
รักษาผลประโยชน์ของทางราชการด้วยการเรียกชดใช้เงินคืนและลงโทษผู้กระทำผิด ก็จะไม่ได้ผลเท่าที่ควร
จึงได้นำข้อสังเกตและข้อเสนอแนะที่ได้จากการดำเนินการที่ผ่านมาพร้อมผลการเร่งรัดติดตามการดำเนินงาน
กรณีส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจเงินขาดบัญชีหรือมีการทุจริตเกี่ยวกับการเงิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2537
เสนอรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายเทอดพงษ์ ไชยนันทน์) เพื่อพิจารณากราบเรียนนายกรัฐมนตรี
มีบัญชามอบให้กระทรวงการคลังและสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินรับข้อสังเกตและข้อเสนอแนะดังกล่าวไป
พิจารณาเพื่อกำหนดแนวทางปฏิบัติที่เหมาะสมร่วมกันต่อไป ซึ่งนายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้วมีบัญชาว่า
“เห็นชอบให้กระทรวงการคลังรายงานผลการศึกษาดังกล่าว” จึงขอให้กระทรวงการคลังดำเนินการตามบัญชาของ
นายกรัฐมนตรี

2. กระทรวงการคลังพิจารณาแล้ว เห็นด้วยกับการให้คงหลักการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 21 ตุลาคม 2512 เกี่ยวกับให้มีหน่วยงานกลางโดยสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเป็นผู้เร่งรัดการดำเนินการของหน่วยราชการและรัฐวิสาหกิจในการทุจริตทางด้านการเงิน โดยมีแนวทางปฏิบัติงานในการเร่งรัดการดำเนินการของหน่วยราชการและรัฐวิสาหกิจในการทุจริตทางด้านการเงิน ปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุรเกียรติ์ เสถียรไทย)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

กรมบัญชีกลาง

สำนักการเงินการคลัง

ส่วนกฎหมายและระเบียบการคลัง

โทร. 2739607

แนวทางการปฏิบัติงานในการเร่งรัดการดำเนินการ ของหน่วยราชการและรัฐวิสาหกิจในการทุจริตทางการเงิน

1. ให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเป็นหน่วยงานกลาง ทำหน้าที่เร่งรัด ติดตาม ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐ ที่เกิดกรณีเงินขาดบัญชี หรือเจ้าหน้าที่ทุจริตขึ้น ให้ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง โดยเคร่งครัดทั้งทางแพ่ง ทางอาญา และทางวินัย ทั้งนี้เพื่อให้มีการชดใช้คืน หรือให้มีการดำเนินการทางแพ่ง ทางอาญา และทางวินัย ให้สมควร แก่เหตุโดยเร็ว

2. ในกรณีที่การเร่งรัด ติดตาม ของสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีในข้อ 1 หากปรากฏว่า ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ ที่เกิดกรณีเงินขาดบัญชี หรือเจ้าหน้าที่ทุจริต มีการปล่อยปละละเลยหรือมีข้อบกพร่อง หรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง ให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีแจ้งให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐนั้น ชี้แจงหรือปฏิบัติให้ถูกต้องและให้เสร็จสิ้นโดยเร็ว

เมื่อส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ ที่ได้รับแจ้งจากสำนักงานปลัดสำนัก-
นายกรัฐมนตรี ได้พิจารณาดำเนินการไปประการใดแล้ว ให้แจ้งผลให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
ทราบอย่างต่อเนื่องจนกว่าการดำเนินการจะเสร็จสิ้นโดยมิชักช้า

ในกรณีที่ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ ที่ได้รับแจ้งจากสำนักงานปลัด
สำนักนายกรัฐมนตรี มิได้ดำเนินการและ/หรือมิได้แจ้งผลให้ทราบภายในเวลาอันสมควร ให้สำนักงานปลัด
สำนักนายกรัฐมนตรีเสนอนายกรัฐมนตรีพิจารณาสั่งการ

3. เพื่อมิให้เป็นการซ้ำซ้อน และสมประโยชน์ของทางราชการเมื่อเกิดกรณีเงินขาดบัญชี หรือเจ้าหน้าที่
ทุจริตขึ้น ให้ยึดหลักในการประสานงานระหว่างส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

3.1 กรณีเงินขาดบัญชีหรือเจ้าหน้าที่ทุจริตที่ตรวจสอบ โดยการตรวจสอบของสำนักงาน
ตรวจเงินแผ่นดิน นอกจากสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินจะแจ้งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบตาม
พระราชบัญญัติการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. 2522 แล้ว ให้สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินแจ้งสำนักงาน
ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีทราบทุกเรื่องที่มีการตรวจพบเพื่อดำเนินการต่อไป

3.2 กรณีเงินขาดบัญชี หรือเจ้าหน้าที่ทุจริตที่ตรวจพบโดยการตรวจสอบภายในของส่วน
ราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐที่เสียหายโดยตรง ให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงาน
อื่นของรัฐที่เป็นเจ้าของเรื่อง ถือปฏิบัติดังนี้

3.2.1 กรณีเงินขาดบัญชีหรือเจ้าหน้าที่ทุจริตเกิดขึ้นในหน่วยงานของราชการส่วนกลาง
และราชการส่วนภูมิภาค นอกจากส่วนราชการเจ้าของเรื่องจะต้องแจ้งกระทรวงการคลัง ตามมติคณะ
รัฐมนตรีหรือระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยความรับผิดชอบทางแพ่งแล้ว ให้แจ้งสำนักงานปลัดสำนัก
นายกรัฐมนตรีและสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินทราบ เพื่อดำเนินการต่อไป

3.2.2 กรณีเงินขาดบัญชีหรือเจ้าหน้าที่ทุจริตเกิดขึ้นในหน่วยงานของราชการ ส่วนท้องถิ่นให้หน่วยงานของราชการส่วนท้องถิ่นนั้น แจ้งกระทรวงมหาดไทยและสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน ทราบ และให้กระทรวงมหาดไทยแจ้งสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีทราบ เพื่อดำเนินการต่อไป

3.2.3 กรณีเงินขาดบัญชี หรือเจ้าหน้าที่ทุจริตเกิดขึ้นในรัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ ให้รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐนั้น แจ้งกระทรวงการคลัง สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี และสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินทราบเพื่อดำเนินการต่อไป

4. เพื่อประโยชน์ของทางราชการ และให้การปฏิบัติเป็นไปในแนวเดียวกัน ให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐที่มีกรณีเงินขาดบัญชี หรือเจ้าหน้าที่ทุจริตเกิดขึ้น ดำเนินการดังนี้

4.1 กรณีเงินขาดบัญชีหรือเจ้าหน้าที่ทุจริตที่ตรวจพบ โดยสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน ซึ่งเป็นการตรวจสอบภายนอก และกรณีนั้นได้มีการชี้มูลความผิดแล้ว ให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐที่เสียหายเร่งรัดการดำเนินการทั้งทางแพ่ง ทางอาญา และทางวินัย ให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องโดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนหาข้อเท็จจริงอีก เพื่อป้องกันความเสียหายแก่ทางราชการอันอาจจะเกิดขึ้น เนื่องจากคดีขาดอายุความ และอื่น ๆ

4.2 กรณีเงินขาดบัญชีหรือเจ้าหน้าที่ทุจริตเกิดขึ้น เนื่องจากผู้ที่เกี่ยวข้อง หรือผู้บังคับบัญชา ปลดปล่อยปละละเลย ให้มีการพิจารณาโทษทางวินัยแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องและผู้บังคับบัญชาดังกล่าวตามควรแก่กรณีด้วย

5. ในการที่สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นหน่วยงานกลางทำหน้าที่เร่งรัด ติดตาม กรณีส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐ มีเงินขาดบัญชี หรือเจ้าหน้าที่ทุจริตเกิดขึ้น (ตามข้อ 1) ไม่ว่ากรณีเหล่านั้นจะถูกตรวจพบโดยการตรวจสอบของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน (ตามข้อ 3.1) หรือตรวจพบโดยการตรวจสอบภายในของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ (ตามข้อ 3.2) ข้างต้นแล้ว ในการนี้ ให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีทำหน้าที่รายงานกรณีเงินขาดบัญชี หรือเจ้าหน้าที่ทุจริตที่ได้ตรวจพบทั้งหมด และผลการเร่งรัด ติดตาม เพื่อให้มีการชดเชยคืน หรือที่มีการดำเนินการทางแพ่ง ทางอาญา และทางวินัยแก่ผู้กระทำผิด ให้นายกรัฐมนตรีทราบโดยต่อเนื่องทุก 6 เดือน